

Bostadsmarknaden – ett instrument för att välja grundskola?

I artikeln studeras barnfamiljers flyttbeteende vid första barnets skolstart. Resultaten indikerar att barnfamiljer tenderar att flytta innan förskoleklassen startar. Dessutom finns tecken på att de barnfamiljer som flyttar placerar sina barn i skolor där eleverna har en högre socioekonomisk status. Barnfamiljer i Sverige uppvisar således ett beteende som liknar amerikanska barnfamiljers beteende – de verkar använda bostadsmarknaden för att skapa goda förutsättningar för sina barns skolgång.

Sedan skolreformen 1992 kan föräldrar välja fritt mellan de skolalternativ som finns tillgängliga för deras barn. Under läsåret 2015/16 gick drygt tio procent av eleverna i klasserna F-3 i fristående skolor.¹ Det fria skolvalet innebär att utbudet av skolplatser för specifika skolor kan vara lägre än vad som efterfrågas och att huvudmannen måste tillämpa någon slags kösystem. En del barn kommer därför inte kunna erbjudas den skolplats som föräldrarna önskat. Grundskolan är obligatorisk och för att kommunerna ska kunna garantera barn en skolplats har de kommunala skolorna anvisningsområden. Anvisningsområdena bygger ofta på någon slags närhetsprincip mellan skolan och barnens bostäder. Det innebär att oavsett var barn bor har de alltid en garanterad plats i en kommunal anvisningsskola. För föräldrarna finns det därmed ett sätt att undgå alla bryderier om skolval och risken att inte bli erbjuden en attraktiv skolplats: att flytta till anvisningsområden vars skolor erbjuder en stimulerande studiemiljö.²

Totalt flyttade 11,9 procent av befolkningen inom landet mellan åren 2014–15.³ I figur 1 ses tre toppar av flyttningar. Generellt kan topparna kategoriseras som flyttningar i samband med 1) barns födelse och småbarnsår, 2) att ungdomar flyttar hemifrån och 3) att äldre personer inte orkar bo kvar i egen bostad. Proportionellt är barnfamiljernas andel av de totala flyttningarna relativt hög.

Figur 1 ger en första indikation på att det är vanligare att flytta före

¹ De allra flesta sexåringar deltog i förskoleklassen redan innan denna fr o m höstterminen 2018 kom att omfattas av skolplikten. Läsåret 2015/16 var drygt 95 procent av alla sexåringar inskrivna i en förskoleklass.

² För att få information om detta kan föräldrar exempelvis konsultera Skolverkets databas Siri, som visar varje skolenhets nationella provresultat, för t ex elever i årskurs 3. Föräldrar kan alltså jämföra olika skolors provresultat och välja den skola de tycker är lämpligast, utifrån antagandet att skolor vars elever presterar bra på de nationella proven även erbjuder en stimulerande skolmiljö.

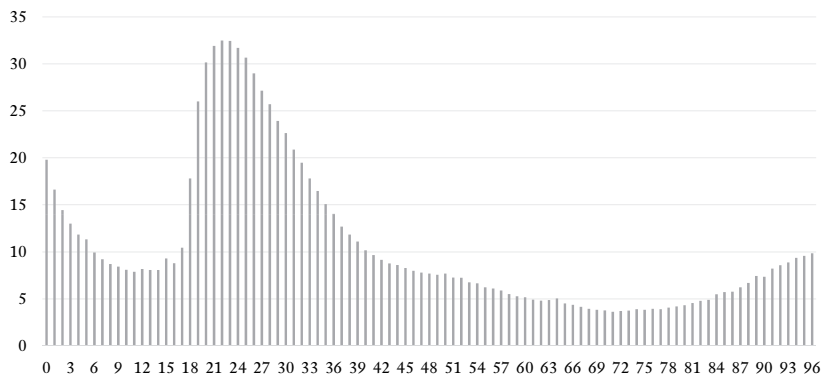
³ Med flytt menar jag här att individerna har bytt fastighetsbeteckning mellan två årgångar (2014–15) av Statistiska centralbyråns register över totalbefolkning (RTB).

FREDRIK W ANDERSSON

är filosofie doktor i nationalekonomi, verksam som analytiker vid Statistiska centralbyrån och jobbar främst med frågor rörande arbetsmarknaden och entreprenörskap.
fredrik.andersson@scb.se

Ett stort tack till Lina Aldén, Daniela André och Lina Maria Ellegård för konstruktiva kommentarer, samt till Camilla Haglund för framtagning av data.

Figur 1
Andel av varje ålders-
grupp som flyttat
mellan åren 2014–15,
procent

Källa: Egen bearbetning av data från Statistiska centralbyrån.

skolstarten än åren därefter. Detta mönster har varit relativt stabilt under 2000-talet. För att skapa en trygg och stabil tillvaro för barnet, vilket även har en positiv inverkan på dess inlärningsprocess, är det en fördel om klasskompisar och skolmiljön är desamma under en längre tid (Pianta m fl 2003). Flertalet föräldrar har säkert detta i baktanke när det är dags för barnen att börja skolan. Men för att förverkliga en flytt innan skolstart krävs det också ekonomiska resurser, vilket kan begränsa många barnfamiljers möjlighet att flytta och därigenom förbättra förutsättningarna för sina barn.

Barn kan även komma att påverkas av grannskapets normer, en så kallad *grannskapseffekt* som kan vara antingen positiv eller negativ. Andersson och Subramanian (2006) visar på svenska data att det finns en negativ grannskapseffekt i bemärkelsen att den genomsnittliga utbildningsnivån är lägre hos individer som vuxit upp i grannskap där en hög andel individer har ekonomiskt bistånd, en hög andel är arbetare och en låg andel har eftergymnasial utbildning. Sådana grannskapseffekter kan påverka föräldrars incitament att flytta ifrån sitt nuvarande område till ett annat. När föräldrar befinner sig i valsituationen att flytta står inte valet enbart till att lämna ett område; den nuvarande situationen behöver jämföras med den totala effekten av ett annat område, dvs en annan grundskola samt ett annat grannskap.

Det finns viss, men begränsad, empirisk evidens för att barnfamiljer i USA väljer att flytta till specifika bostadsområden för att deras barn ska få möjlighet att gå i bra skolor. Holme (2002) intervjuar ett antal barnfamiljer och konstaterar att det inte är helt ovanligt att en del av de barnfamiljer som har ekonomiska förutsättningar väljer att bosätta sig i specifika bostadsområden just för att barnen ska få gå i bra skolor. Owens (2016) menar att den ojämna ökningen av inkomsterna i samhället under de senaste decennierna har gett höginkomsttagarna ytterligare relativa finansiella resurser jämfört med personer med lägre inkomster. Hon konstaterar att det framför allt är barnfamiljer som har dragit nytta av de ökade inkomsterna och att de extra finansiella resurserna bl a används för att köpa fastigheter i specifika skolors

anvisningsområden. Både Owens (2016) och Holme (2002) slår således fast att de föräldrar som har en ekonomisk möjlighet att satsa på sina barns skolgång gör det genom att bosätta sig i specifika anvisningsområden. Dessa studier är kvalitativa studier. Jag har inte kunnat identifiera någon kvantitativ studie som belyser ämnet.

Denna artikel bidrar med de första kvantitativa insikterna – och den första på svensk data – om barnfamiljers flyttbeteende i samband med att deras barn ska börja skolan. Mer precist studeras följande frågor: Tenderar barnfamiljer att flytta innan skolstarten? Vilka flyttar? Finns det tecken på att barnfamiljer flyttar för att barnen ska hamna i en skola vars elever kommer från en bakgrund med högre socioekonomisk status?

1. Data och definitioner

I artikeln används data från Statistiska centralbyrån (SCB), mer specifikt från Geografidatabasen och den Registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken. Det görs tre begränsningar i framtagandet av en population. I ett första steg väljs de barnfamiljer ut vars äldsta barn år 2014 var fem eller sex år (sexåringarna bildar kontrollgruppen). Urvalet av populationen bygger på att familjens beslut att flytta ska kopplas till situationen för familjens äldsta barn. I steg två exkluderas de familjer där föräldrarna mellan åren 2014–15 genomgått en familjeseperation,⁴ för att utesluta att en eventuell flytt beror på separation eller skilsmässa. I det tredje och sista steget exkluderas familjer som flyttar till en annan kommun eller flyttar inom samma bostadsområde. Flyttningar mellan kommuner kan t ex bero på att någon förälder har fått ett nytt jobb, medan en flytt inom ett bostadsområde kan bero på en bostadskarriär.⁵ Dessa orsaker till flytt är inte av primärt intresse för denna analys. Totalt består populationen av nästan 37 800 barnfamiljer vars äldsta barn fyllde fem år respektive drygt 37 300 barnfamiljer vars äldsta barn fyllde sex år under 2014. Av dessa flyttade drygt 3 500 familjer mellan 2014–15.

För att studera barnfamiljers flyttbeteende i samband med skolstarten använder jag valdistrikt som geografisk indelning för bostadsområde. Det finns inte något nationellt register över skolors anvisningsområde. Valdistrikt är den tillgängliga geografiska indelning som har flest bostadsområden med endast en skola per bostadsområde. Därför är det ett rimligt antagande att en flytt mellan valdistrikt innebär att barnet får en annan anvisningsskola. År 2014 fanns det totalt 5 837 valdistrikt i Sverige. Valdistrikten är indelade så att det bor ca 2 000 individer i varje valdistrikt. Maximalt fanns det runt 100 fem- respektive sexåringar i valdistrikten.

Barnfamiljer som bor i områden med stora sociala problem har troligen starkare skäl att flytta än familjer som bor i områden med mindre sociala

⁴ Familjeseperation indikeras av att föräldrarna inte längre är kopplade till samma hushållsidentitet år 2015.

⁵ Bostadskarriär inom ett område kan innebära att barnfamiljer byter upp sitt boende i någon mening; t ex större bostad eller från hyres- till äganderätt.

problem. Förutsättningarna att förverkliga en flytt torde vidare vara bättre för barnfamiljer vars ekonomiska ställning är relativt god. För att undersöka detta kategoriserar jag områdena och barnfamiljerna i två dimensioner: en första dimension som speglar bostadsområdets socioekonomiska förhållanden relativt kommunen som helhet och en andra dimension som speglar familjens socioekonomiska situation relativt andra hushåll i deras bostadsområde.

Bostadsområdets sociala förhållanden mäts med förvärvsintensiteten bland de boende i arbetsför ålder (20–64 år). Jag delar in alla bostadsområden i två grupper (per kommun) med högre respektive lägre förvärvsintensitet än genomsnittet för kommunen som helhet. Förvärvsintensiteten i ett bostadsområde antas alltså ge en fingervisning om graden av sociala problem i området och om anvisningsskolans kvalitet. För att fånga de enskilda barnfamiljernas ekonomiska situation skapar jag en variabel som indikerar om familjen har en högre eller lägre förvärvsinkomst än den genomsnittliga förvärvsinkomsten i området. Att ha en relativt hög (låg) förvärvsinkomst kan vara en indikation på att familjen har (saknar) ekonomiska möjligheter att flytta.

2. Resultat

I detta avsnitt analyseras först sannolikheten att flytta i samband med skolstart. Därefter undersöks huruvida de flyttande barnen hamnade i skolor med annan elevsammansättning än barnen som inte flyttade, allt annat lika.

Är sannolikheten att flytta kopplad till barnens skolstart?

Tabell 1 visar hur populationen fördelas på fyra typfamiljer utifrån två dimensioner: bostadsområdets förvärvsintensitet relativt kommunens respektive familjens förvärvsinkomst relativt snittet i området. En hög andel, 47 procent, av barnfamiljerna bor i bostadsområden som har en högre förvärvsintensitet än kommunsnittet samtidigt som de har en högre förvärvsinkomst än områdets genomsnittliga förvärvsinkomst (typfamilj D). Dessa familjer bor alltså i relativt ”bra” områden och har en för området relativt bra ekonomisk situation. Tio procent av barnfamiljerna har det sämre i båda dimensionerna samtidigt (typfamilj A). 21 procent av barnfamiljerna bor i områden där förvärvsintensiteten är lägre än kommunsnittet, samtidigt som de har en hög förvärvsinkomst relativt området (typfamilj B). Resterade 23 procent av barnfamiljerna bor i bostadsområden där förvärvsintensiteten är högre än kommunsnittet, men har en låg förvärvsinkomst relativt områdets genomsnitt (typfamilj C).

Totalt sett flyttar drygt 4,7 procent av barnfamiljerna. Med hjälp av t-tester kan konstateras att andelen som flyttar är högre bland femåringar än bland sexåringar i alla typfamiljer utom grupp A. Dessa tester ger visst stöd för hypotesen att föräldrar vill flytta innan skolstarten. Svagheten är att t-testerna inte tar hänsyn till eventuell heterogenitet mellan typfamiljerna.

	Lägre förvärvsintensitet		Högre förvärvsintensitet		Alla
	Lägre förvärvsink	Högre förvärvsink	Lägre förvärvsink	Högre förvärvsink	
	(A)	(B)	(C)	(D)	
Andel som flyttar (%)	7,2	7,1	3,9	3,5	4,7
Familjer med 5-år som flyttar	7,5	8,0	4,4	4,0	5,25
Familjer med 6-år som flyttar	6,8	6,1	3,5	3,0	4,07
Skillnad mellan 5-6 åringar	0,6	2,0***	0,9***	1,0***	1,18***
Antal familjer	7 300	15 500	17 000	35 300	75 100

Tabell 1
Andel barnfamiljer som flyttar 2014, per typfamilj och ålder på äldsta barnet (fem respektive sex år), procent

Ann: Lägre respektive högre förvärvsintensitet avser bostadsområdets förvärvsintensitet relativt kommunens förvärvsintensitet. Lägre respektive högre förvärvsink avser barnfamiljens förvärvsinkomst relativt bostadsområdets genomsnittliga förvärvsinkomst.

*** Statistiskt signifikant vid 1-procentnivån.

Källa: Egen bearbetning av registerdata från Statistiska centralbyrån.

Noterbart är att områden som har en högre förvärvsintensitet än kommunen generellt har en mycket högre genomsnittlig hushållsinkomst än den genomsnittliga hushållsinkomsten i områden med lägre förvärvsintensitet. Det är alltså resursstarkare familjer som bor i områden C och D jämfört med A och B.

För att ytterligare kontrollera för heterogenitet bland barnfamiljerna och så långt som möjligt säkerställa att flytten drivs av äldsta barnets inträde i skolan skattas fyra logistiska regressionsmodeller som tar hänsyn till om det äldsta barnet är en flicka, om det finns småsyskon, om båda föräldrarna har en eftergymnasial utbildning, om de är trångbodda,⁶ om familjen äger sitt boende, föräldrarnas medelålder, föräldrarnas förvärvsinkomst samt om familjen bor i en större kommun (> 75 000 invånare). Genom att även inkludera en variabel som beskriver om barnfamiljernas ekonomiska ställning är relativt god är det möjligt att få en indikation på om det främst är familjer med bättre ekonomiska resurser som flyttar.

De ekonomiska förutsättningarna spelar roll

Tabell 2 visar oddskvoter för modellen för sannolikheten att flytta, redovisat per typfamilj.⁷ Såväl typfamilj A som B bor i områden med en lägre förvärvsintensitet än kommunsnittet, men deras privata ekonomiska förutsättningar skiljer sig åt. Familjens ekonomiska förutsättningar visar sig

⁶ Trångboddhet definieras i detta fall som när familjer har en kvadratmeteryta per person som är lägre än den genomsnittliga kvadratmeterytan per person hos alla barnfamiljer.

⁷ Oddskvoter som överstiger/understiger ett anger en överrisk/underrisk, jämfört med en jämförelsegrupp.

också vara en vattendelare när det kommer till sannolikheten att flytta i samband med skolstart. För typfamilj B, som har relativt goda ekonomiska förutsättningar, ser vi att sannolikheten att flytta är högre i samband med skolstart än året därefter. För typfamilj A, som har sämre ekonomiska förutsättningar, ses ingen förhöjd flyttsannolikhet året före skolstart. Bland de barnfamiljer som redan bor i relativt bra bostadsområden (typfamilj C och D) har båda familjetyperna en högre sannolikhet att flytta om deras barn ska börja förskoleklass jämfört med barnfamiljer vars barn ska börja i grundskolans första årskurs. De ekonomiska resurserna spelar mindre roll än mellan typfamilj A och B, vilket kan bero på att den genomsnittliga inkomsten i C och D är högre än i boendeområde A och B. Även om deras förvärvsinkomst är lägre än snittet för området verkar det alltså som att personer i grupp C har möjlighet att flytta för att ge sina barn en bra start på skolgången.

Känslighetsanalyser

Eftersom ambitionen varit att isolera flyttar som drivs av skolstart är det lämpligt att genomföra en känslighetsanalys för att se om det även finns systematiska skillnader i en jämförelse av barn som är ett år äldre. Således skattas likadana modeller på en population av barnfamiljer vars äldsta barn var sex respektive sju år 2014. För dessa familjer skulle beslutet att flytta till ett annat bostadsområde innebära att barnet bryts upp från den omgivning och skolmiljö som redan börjat prägla barnet under dess första respektive andra skolår. Resultaten visar att det inte finns några statistiskt signifikanta skillnader i sannolikheten att flytta mellan dessa båda familjetyper.⁸ Detta resultat stärker tron att den förhöjda flyttbenägenheten bland barn som snart ska börja förskoleklass drivs av föräldrars överväganden inför barnets inträde i skolvärlden.

I en annan känslighetsanalys tar jag bort barnfamiljer som bor i de 392 valdistrikt som har fler än en skola per valdistrikt. Resultaten i tabell 2 förändras endast marginellt.

Flyttar familjer till skolor där eleverna har högre socioekonomisk status?

Utifrån registerdata går det inte att fastställa varför barnfamiljer flyttar. Med bakgrundsdata om föräldrarna är det dock möjligt att få en fingervisning om hur skolorna som flyttarna placerat sina barn i jämför sig med de skolor som barnen skulle ha gått i om de inte flyttat. Skiljer sig elevsammansättningen på skolorna åt avseende föräldrarnas förvärvsarbetande och/eller utbildningsnivå? Har en högre eller lägre andel av eleverna föräldrar med utländsk bakgrund?⁹

Eftersom det inte går att veta vilken skola föräldrarna hade tänkt placera barnet i om de inte hade flyttat till ett annat bostadsområde skapar jag i

⁸ Resultaten finns tillgängliga hos författaren för den som önskar.

⁹ Med utländsk bakgrund menas individer som är födda utomlands eller födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar.

Tabell 2
Sannolikheten att flytta per typfamilj, oddskvoter

	Lägre förvärvsintensitet		Högre förvärvsintensitet	
	Lägre förvärvsink	Högre förvärvsink	Lägre förvärvsink	Högre förvärvsink
	(A)	(B)	(C)	(D)
Förskoleklass	1,052 (0,097)	1,268*** (0,082)	1,190** (0,097)	1,254*** (0,076)
Mindre boyta än genomsnittet	1,503** (0,255)	3,026*** (0,297)	1,872*** (0,176)	3,370*** (0,242)
Hyresrätt	1,387** (0,182)	2,039*** (0,175)	2,080*** (0,208)	2,680*** (0,219)
Bor i en större stad	1,305*** (0,129)	1,062 (0,078)	1,101 (0,096)	1,447*** (0,097)
Äldsta barnet flicka	0,995 (0,091)	0,985 (0,063)	1,091 (0,088)	1,086 (0,065)
Medelålder föräldrar	0,952*** (0,009)	0,933*** (0,007)	0,921*** (0,009)	0,933*** (0,008)
Förvärvsinkomst föräldrar (logaritmerad)	0,976*** (0,009)	1,903*** (0,197)	0,950*** (0,011)	1,537*** (0,166)
Eftergymnasial utbildning föräldrar	1,018 (0,115)	1,186** (0,085)	1,077 (0,095)	1,175** (0,082)
Utrikes födda föräldrar	0,884 (0,111)	1,097 (0,084)	1,477*** (0,133)	1,494*** (0,100)
Småsyskon	0,812* (0,095)	0,702*** (0,058)	0,945 (0,108)	0,904 (0,085)
Konstant	0,327*** (0,131)	0,0001*** (0,0001)	0,556 (0,214)	0,000*** (0,000)
Observationer	7 295	15 530	16 957	35 348
Pseudo R ²	0,025	0,072	0,070	0,092

Ann: Lägre respektive högre förvärvsintensitet avser bostadsområdets förvärvsintensitet relativt kommunens förvärvsintensitet. Lägre respektive högre förvärvsinkomst avser barnfamiljens förvärvsinkomst relativt bostadsområdets genomsnittliga förvärvsinkomst. Standardfel inom parentes. * $p < 0,10$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$.

Källa: Egna skattningar.

stället en kontrafaktisk population (en kontrollgrupp) till de barnfamiljer som flyttade. För detta ändamål använder jag data från Grundskoleregistret, som anger vilka skolor (F-9) eleverna var inskrivna i per den 15 oktober respektive år och tillämpar en *propensity score matching*-procedur (PSM) för att skapa en kontrollgrupp. Varje flyttande familj matchas med en ”tvillingfamilj” som inte flyttade, men som liknar den flyttande familjen så mycket som möjligt i termer av de bakgrundsvariabler som användes i den tidigare modellen. Jag antar alltså att om familjerna inte hade flyttat skulle de ha placerat sina barn i skolorna som tvillingfamiljen placerat sina barn i. Där-

Tabell 3
Elevsammansättning
(andel föräldrar som
förvärvsarbetar, har
en eftergymnasial
utbildning, respektive
utländsk bakgrund) i
vald skola för barnfa-
miljer som flyttat och
för matchade kont-
rollfamiljer som inte
flyttat, procent

Kategori	Andel elever vars föräldrar:		
	Förvärvsarbetar	Har eftergymnasial utbildning	Har utländsk bakgrund
Flyttat (behandlingsgrupp)	85,0	37,3	32,5
Ej flyttat (kontrollgrupp)	83,2	34,5	36,0
Skillnad	1,8***	2,8***	-3,5***

Anm: Kontrollgruppen har tagits fram genom en PSM-procedure. * $p < 0,10$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$.

Källa: Egna beräkningar.

med kan jag jämföra diverse karakteristiska hos de ”nya” och de ”gamla” skolorna.

Tabell 3 indikerar att de flyttande barnen har skolkamrater med högre socioekonomisk status än vad som hade varit fallet i skolan där de gått om de inte flyttat: skolkamraternas föräldrar förvärvsarbetar och/eller har en eftergymnasial utbildning i högre utsträckning och en lägre andel av föräldrarna har utländsk bakgrund. Resultaten indikerar alltså att barnfamiljer som har flyttat placerar sina barn i en skola vars elever har högre socioekonomisk status än eleverna i den skola familjen skulle ha valt om de inte hade flyttat.¹⁰ Resultatet är i linje med Walsh (2009).

Utöver skolornas elevsammansättning har jag även jämfört de bostadsområden familjerna lämnat respektive flyttat till. Denna jämförelse ger vid handen att de barnfamiljer som flyttade generellt sökte sig till bostadsområden med en högre andel högutbildade invånare. Detta indikerar att barnen kan komma i åtnjutande av en positiv grannskapseffekt, motsatsen till den negativa grannskapseffekt som påvisades i Andersson och Subramanian (2006). De familjer som flyttade från områden med högre förvärvsintensitet än kommunens men själva hade en relativt låg förvärvsinkomst är dock ett undantag från detta mönster.

3. Sammanfattning och slutsatser

Enligt min kännedom finns det ingen tidigare studie som behandlat barnfamiljers flyttbeteende innan skolstarten i grundskolan i Sverige. Trots att Sverige sedan 1992 har ett system med fristående skolor har elever alltid en kommunal anvisningsskola. Teoretiskt är det möjligt att föräldrar använder bostadsmarknaden som ett instrument för att barnen ska få gå i specifika skolor om de bedömer att det finns en risk för att barnen inte får börja i de skolor som föräldrarna önskar (på grund av för få platser). Tidigare studier från USA tyder på att bemedlade familjer väljer att flytta till specifika

¹⁰ Östh m fl (2013) konstaterar att den större mellanskolevariationen av elevresultat, för ungdomar i årskurs nio, drivs av att allt fler ungdomar går i fristående skolor snarare än av en ökad boendesegregation. Resultaten gäller för betydligt äldre elever.

bostadsområden då de även utgör upptagningsområden för bra allmänna skolor. Amerikanska föräldrar väljer hellre detta alternativ än att låta barnen gå i dyra privatskolor (Holme 2002).

Denna studies bidrag till litteraturen är att empiriskt undersöka om barnfamiljer i Sverige väljer att investera i sina barn genom att i högre grad flytta innan barnen börjar förskoleklass jämfört med familjer vars barn ska börja årskurs ett. Resultaten indikerar bl a att barnfamiljer i högre utsträckning flyttar innan barnen börjar förskoleklass än året därefter, men bara om familjen har de ekonomiska förutsättningarna att flytta. I en känslighetsanalys ses ingen statistiskt signifikant skillnad i flyttbenägenheten mellan barnfamiljer vars äldsta barn ska börja första respektive andra klass. Detta stärker tolkningen att den högre sannolikheten att flytta bland barnfamiljer vars äldsta barn är fem år drivs av det förestående inträdet i skolans värld. Vid en jämförelse av elevsammansättningen på de skolor som de flyttande familjerna placerat sina barn i och de skolor där barnen annars skulle ha gått framgår att en högre andel av eleverna har föräldrar som förvärvsarbetar och/eller har en eftergymnasial utbildning, medan en lägre andel elever har föräldrar med utländsk bakgrund, på de valda skolorna. I den mån en sådan elevsammansättning är gynnsam för skolresultaten tycks flyttarna alltså lyckas placera sina barn i bättre skolor.

I ett vidare perspektiv karakteriseras de områden barnfamiljerna flyttar till av högre förvärvsintensitet och utbildningsnivå samt lägre andel invånare med utländsk bakgrund än de ursprungliga områdena. Det kan finnas positiva externaliteter med att flytta till ”bättre” bostadsområden såsom trygghet i området (Pianta m fl 2003). Dessutom skiljer sig normer och förväntningar på barn och föräldrar åt mellan bostadsområden beroende på vilka socioekonomiska grupper som bor i bostadsområdena. I en studie av Andersson och Subramanian (2006) framkom att det finns en negativ grannskapseffekt i Sverige som påverkar antalet år i utbildning, vilken kan undvikas om föräldrarna flyttar till bostadsområden där fler förvärvsarbetar och har en eftergymnasial utbildning. En försiktig tolkning av resultaten är således att det finns en tendens till att familjer med finansiella möjligheter investerar i sina barns framtid genom att flytta till bättre områden innan barnen ska börja förskoleklass. Det är dock svårt att veta om bostadsmarknaden används som ett instrument för föräldrarna att välja skola, eller om de väljer lämpligt bostadsområde och får skolan ”på köpet”. Mer forskning behövs för att utvärdera om det är bostadsområdet som lockar mest eller om det är barnens skola som är den viktigaste faktorn när föräldrarna väljer bostadsområde.

Andersson, E och S Subramanian (2006), ”Explorations of Neighbourhood and Educational Outcomes for Young Swedes”, *Urban Studies*, vol 43, s 2013–2025.

Holme, J J (2002), ”Buying Homes, Buying Schools: School Choice and the Social Con-

struction of School Quality”, *Harvard Educational Review*, vol 72, s 177–205.

Owens, A (2016), ”Inequality in Children’s Contexts: Income Segregation of Households with and without Children”, *American Sociological Review*, vol 81, s 549–574.

REFERENSER

Pianta, R C, B Hamre och M Stuhlman (2003), "Relationships between Teachers and Children", i Reynolds, W M och G E Miller (red), *Handbook of Psychology*, vol 7, s 199-234.

Walsh, P, (2009), "Effects of School Choice on the Margin: The Cream Is Already Skimmed", *Economics of Education Review*, vol 28, s 227-236.

Östh, J, E Andersson och B Malmberg (2013), "School Choice and Increasing Performance Difference: A Counterfactual Approach", *Urban Studies*, vol 50, s 407-425.